

Handläggare
Peter Lundevall
Telefon: 0850829768**Till**
Stadsbyggnadskontoret

Fatburen 1 m.fl. Söderhallarna, förslag till detaljplan, 2018-05872

Med anledning av stadsbyggnadskontorets remiss av rubricerat ärende vill Skönhetsrådet anföra följande.

Beslut

Skönhetsrådet avstyrker förslag till detaljplan.

Ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett förslag till detaljplan för kv Fatburen vid Medborgarplatsen. Planens syfte är att möjliggöra påbyggnader av Söderhallarna och ändra användningen till centrumändamål. Söderhallarna består av Saluhallen och Björkhallen. För Saluhallen föreslås en påbyggnad i en våning och en ny paviljong framför byggnaden. För Björkhallen anges en påbyggnad i två våningar. Nya entréfunktioner föreslås. Söderledstunnelns funktion och konstruktion säkerställs som allmän genomfart och genom att möjliggöra 3D-fastighetsindelning.

Söderhallarna från 1990-talet inrymmer saluhall med butiker, restauranger, kontor, biograf, systembolag, apotek mm. Byggnaderna är ritad av arkitekten Bo Kjessel. Byggnaderna är blåklassade, dvs av byggnadsminnesklass. Stadsmuseet uttrycker att Söderhallarna in- och utvändigt är väl genomarbetad, med hög gestaltningsmässig kvalitet och med tydliga volym, höjd- och formmässiga referenser till omgivande stadslandskap. Arkitektur, ytmaterial och föremål är i hög grad välbevarade.

Saluhallen utgör tillsammans med Medborgarhuset Medborgarplatsens tydligaste fondbyggnader. Byggnaderna runt Medborgarplatsen förhåller sig till varandra genom en jämn takfotshöjd och samordnad skala.

Postmodernismen kan sägas utgöra en parentes mellan ett överrationellt miljonprogrambyggande med rötter i funktionalismens formlära och 1990-talets nyfunktionalism. En inte obetydlig del av denna bebyggelse i centrala staden har förändras genom rivningar, påbyggnader och fasadförändringar.

Söderhallarna utgör tillsammans med intilliggande Södra stationsområdet innerstadens största samlade stadsbyggnadsområde från senare delen av 1900-talet. Detta tidstypiska område äger ännu en hög grad av autenticitet. Söderhallarnas tidstypiska postmodernistiska arkitektur har betydelse för förståelsen och läsbarheten av stadens utveckling.

Saluhallen är den mest karakteristiska postmodernistiska byggnaden av Söderhallarna. Fasaden har ett geometriskt mönster. På pilastrar av granit vilar blå skålar med emaljerad insida. Takets mittparti består av en formstark lanternin med pagodform. Den omgivande balustraden har också hämtat inspiration från ett kinesiskt formförråd. Takgestaltningen utgör en av stadens mest originella från denna tidsepok. Skönhetsrådet bedömer att föreslagen takpåbyggnad i en våning skulle suddas ut husets postmodernistiska väsen.

Den föreslagna paviljongen framför Saluhallen tar allmän platsmark i anspråk. Marken har vanligtvis varit upplåten till uteservering. Paviljongen skulle medföra att Saluhallshusets arkitektoniska läsbarhet skulle reduceras. En mindre paviljongbyggnad skulle ändå kunna prövas på platsen.

Medborgarplatsens huvudbyggnad är Medborgarhuset. En påbyggnad i två våningar av Björkhallshuset innebär att huset får en framträdande roll vid Medborgarplatsen. Påbyggnaden får också som konsekvens att taket blir synligt från Fatbursparken. Bofills båges stora stadsbyggnadsgest bjuder idag på en harmonisk obruten siluett - sällsynt på Malmarna. Byggnaden är blåklassad dvs av byggnadsminnesklass och bildar en av Södermalms starkaste stadsbyggnadsformer. Björkhallens påbyggnad skulle enligt rådet bryta Bofills båges vilande horisontallitet på ett olyckligt sätt. Söderhallarna och Bofills båge med sina tempelbyggnader är samkomponerade i stadsplaneraren Jan Inghes gällande detaljplan från sent 1980-tal. Björkhallshuset äger enligt rådet inte den innehållsmässiga dignitet eller läge vid Medborgarplatsen som motiverar att den lyfts fram i stadslandskapet. Skönhetsrådet instämmer sammantaget i MKB:n: *”Påbyggnaden (på Björkhallshuset) leder till svårigheter att uppleva den homogena värdefulla kulturmiljön som är en av Stockholms tydligaste årsringar från postmodernismen och en betydande risk för förvanskning av bebyggelsens exteriör och de angränsande stadsrummens kraftfulla karaktär.*

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

10535 Stockholm
Telefon 0850829768
Växel 08-50829000
peter.lundevall@stockholm.se
stockholm.se/skonhetsradet

Skönhetsrådet bedömer med beaktande av ovanstående resonemang, det som möjligt med en indragen våning på Björkhagshuset. Likaså är det möjligt med en ny paviljong på befintlig plats mellan

Medborgarhuset och Björkhallshuset. Föreslagna nya entréer i de två byggnaderna tillför enligt rådet nya kvaliteter.

Skönhetsrådet välkomnar avslutningsvis att de blåklassade byggnaderna ges kulturhistoriska skyddsbestämmelser i detaljplanen.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Inga Margareta,Varg	2021-03-10
Peter Lars Owe,Lundevall	2021-03-10